

Buriad-Mongol YNEEN

BK(b) P-in Buriad-Mongol Obkoomol ba BMASSR-ei
Verxoovno Soveedei Prezidiymei oorgan.

Mynooderei noomerto:

BK (b) P-in Centraalna Komiteedei Togtool.
Nyxer Staalinla bişehen bişeg.
Xyde azaxiin tyryy xynydei ba kolxoozuudai
tyryylegşenerei respyblik. anska soveşçaani xaalga.
Sove d pisa. telm. udiiji şağalga toxai.
SSSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiymei yk. az.
Respyblikaanska viistavkoomoi soveşçaani.
Xandalga.
Ajuulgyin texnikiiji zyboer saxixa.
Socialis doogovor batala.
Finaansovo discipliniiji xazagairuulna.

BK(b) P-in Centraalna Komiteedei TOGTOOL

I.

(b) P-in arbanaimadaxi sjeezdiin zarlagdahanantai
anta, exin partorganizaacanuud, raioonno, gorod-
oi, xizaarai partkonferenciynydiiji ba nackom-
partinuudai sjeezdnydiiji yngergete tuxai.
1. 1939 onoi fevraliin 1-hee maartiin 1 xyrtir:
a) raioonno ba gorodskoi partkonferenciynydi
degaaduuliji hungaxiin tulada, exin partiina organi-
zanuudai xamal suglaanuud;
b) oblastnoi xizaarai partkonferenciynydi ba ob-
latoi xubariigi, sojuuzna respyblikenydi nackom-
partinuudai sjeezdnydiiji delegaadudiiji hungaxiin
tulada, raioonno ba gorodskoi partkonferenciynydi;
c) BK (b) P-in arbanaimadaxi sjeezdede delegaa-
dudiiji hungaxiin tulada, oblastnoi, xizaarai partkon-
ferenciynydi ba oblastnoi xubariigi sojuuzna res-
pyblikenydi nackompartinuudai sjeezdenyid ynger-
gete baina.
2. Partiina konferenciynydi oşoxo delegaaduud
BK (b) P-in arbanaimadaxi sjeezdede oşoxo dele-
gaaduuliji hungaltanuud bolbol xamal (niusa) golo-
vniiaar yngergete baina.
3. Raioonno xubariitai, gorodskoi partorganizaaca-
nta oblastnoi, xizaarai partkonferenciynydi ba
kompartinuudai sjeezdenyid oşoxo delegaaduud
hungalta bolbol raioonno partiina konferenciynydi
re yngergete baina.
4. SSSR-ei aradai xaxiin xygzeltiin gurbadugaar
anzilei plaan tuxai nyxer Moolotovi doklaad tuşaa
sydyd ba BK (b) P-in ustaavta xubilalta oruulxa
ai nyx. Zdaanovai doklaad tuşaa teezisyydiiji exin
partorganizaacanuudai suglaanuud, raioonno, gorodskoi,
aradai partkonferenciynydi ba nackompartinuudai
sjeezdnyid deere zyşen xelsexe.

II.

Arbanaimadaxi partiina sjeezdiin teezisyydiiji
şen xelsexe tuxai.
1. „SSSR-ei aradai azaxiin xygzeltiin gurbadugaar
anzilei plaan“ (sjeezdin zyblexe zyilei xojorloxi
nykt)—nyx. Moolotovi doklaad tuşaa ba „BK (b)
in ustaavta xubilalta oruulga“ (sjeezdin zyblexe zy-
ilei daxi pyynt)—nyx. Zdaanovai doklaad tuşaa tee-
zydiiji xebelde ba partiina suglaanuudai xelselgede
baina.
2. „Praavdiin“ dergete „diskysioonno listoq“
xaxa, ba eneendee kitişeske statşannuudiiji, teezis-
ruulhan zahabarinuudiiji ba todorxoi duradxalnuu
toliloxo.

Xyde azaxiin tyryy xynydei ba kolxoozuudai tyryylegşenerei respyblikaanska soveşçaaniin xaalga

Xyde azaxiin tyryy xyny-
dei ba kolxoozuudai tyryyleg-
şenerei respyblikaanska sove-
şçaani bolbol fevraliin 2-oi
onoi zasadaani deere xy-
berie ygelzelyylen baina.
SSSR-ei sovarkoomoi ty-
ryyde nyxer S. M. Ivanov
sjeezdiin xydelmeriiji yry-
lyllyhende tooolod, SSSR-
e xooovno Soveedei depy-
taad BMASSR-ei Dotoodiin
xedi aradai komissaar ny-
tkaqooov yge ygtibe.
Partiina organizaacanuudai
xyil azala aradai tuha
aar,—geze nyxer Tkaqooov
ne,—bidener bolbol 1937
on xeden olon kontrevolyu-
ciinno gryppenydiiji eli-
şeni bainadi. Edenet tomo-
lin xadaa byvazna-na-
listinuudai organi aaca bol-
e. Ene organizaaca xadaa ma-
tla ton jixe vreditelstve
in—xaldabarita ybeşe ta-
an, malai too tolgoiji xo-
on baina.
Bidener zorilgo xadaa vre-
ditiin xoişolonguudiiji
ny yede eseslen usadaxa,
lin heremziiji deşelyyke,
ny volyciionno uuxainuud-
ygedelnydiiji saşadana
nyke ba butasoxio jabaal
o,—geze saşanş xelebe.
Nyxer Tkaqooov yge xele-
şehyylee, soveşçaani xal-
xelsexe zylinydeigee xo-
xi asuudalai orobo. Ny-
vaaxruşes bolbol Irkyyske
Citinske ooblastnyudai
respyblikin baxala so-
sorevnovaaniin doogo-
projektiiji unşasa ygebe,
şad, socialis gazarteria-
daxymy, traktoriştanuud,

kombainoornuud, malazalai
maaşternuud, kolxoozuudai
tyryylegşenerei bolbol ton kriti-
şeskeer xelsexe, doogovori
projektede nelieed olon zaha-
biirniin ba nemelteniidiiji
oruulxa, socialis sorevnova-
niin doogovoriiji bataan abba
Soveşçaanida xabaadagşad
bolbol 1939 onoi xabarai taril-
giiji ba xyde azaxiin zilei
byxii xydelmerinydiiji zişete
hainaar yngergetiiji ba malai
ybelzelse tyi abalgiiji otliç-
nyor jabauxiiji uriaalza, res-
pyblikin byxii kolxooznuudai
ta, MTS-uuai ba sovoozuudai
xydelmeriştete traktoriştanuud-
ta, kombainoornuud ba xyde
azaxiin byxii specialiştanuud
xandahan xandalga bataan
gargaba.
Saşanş, manai respyblikin
tyryy xynyid, kolxoozuudai
tyryylegşenerei, specialiştanuud
bolbol proletarska glimniin
xygşem ba nerjeme, yni udaan
adplodismentnyid doro, byxii
progressivne xyntyreltenei vo-
zşab, esege ba bagşa agu jixe
Stalinla, delxel deere egei
demokratikşeske Soveed pravii-
telstvin tolgoi nyxer Moolo-
tovto, agu jixe Stalinla dytin
soraatniş nyxer Kallindina ba
staalinna narkoom nyxer Voro-
şilovto amarsilgin telegraam-
manuudiiji elşeebe.

Soveşçaaniin eseste, BMA-
SSSR-ei Verxoovno Soveedei
Prezidiymei tyryylegşenerei
Belaşajev bolbol respyblikin
tyryy xynyidte BMASSR-ei Ver-
xoovno Soveedei graamotanuu-
diiji ba ynetel belegyydiiji ba-
riiulba.

BMASSR-ei XYDƏƏ AZAXIIN TYRYY XYNYYDEI, KOLXOOZUUDAI TYRYYLEGŞENEREI, POOLIIIN BRIGAADIIN BRIGADIIRNUUDAI, ZVENOOJI DAAGŞADAI, ŞANARIJI ŞALGAXA INSPEKTORNYDEI, SEJELŞIGYDEI, TRAKTORIŞTNUUDAI, PAAXARŞNUUDAI BA FEERMENYYDIJI ERXILEGŞENEREI RESPYBLIKAANSKA SOVEŞÇANIDA XABAADAGŞADAI NYXER STAALINDA BIŞEHEN

B I Ş E G

Xyndete IOOSIF VISSARIOONOVİÇ!

1938 onoi xyde azaxiin zilei
itooguudiiji ba 1939 ondo ma-
nai urda baigaa zorilgonuudiiji
zyşen xelsexiin tulada, res-
pyblikaanska soveşçaanida sug-
larhan, Buriad-Mongol socia-
lis xyde azaxiin tyryy xynyid,
bidener bolbol Xyndete
tanil, voozş ba bagşa Tanda,
manai inaglal bolon xaluun
ba jixe bajariiji, zoltol, bajas-
xalantai ba zazitogno kolxooz-
no azabaidalai tylee, kolxoo-
zuud ba kolxooznuud tuxai
Tanai hularaşagi, ese e anxa-
lai tylee xaluun bajaxalaniji
xyr ene di.

Buriad-Mongol bolbol agu
jixe Oktiaabrskaa socialis revoli-
yuciin ilahanai rezyltaadta,
caarska Rossiin nyidel mala-
zaltai, xozomdongi agraarna za-
xa xizaar bahanaa, Oktiaabrskaa
socialis revoliyuciin urda
tee kaarorga ba syeligin gazar
bahanaa badarangli, klystyre-
ne, indyustrialna-agraarna res-
pyblike boloo.

Buriad-malşanai, nydelşin
ge.eerelgyi azabaidal xodo-
doo halaa, eneentei xamta
caarska cinoovilguud ba niu-
tagai parazilduud—lamanuud,
nojoduud ba kulaaguulai zy-
heş xegdedeg daralalta ba zo-
boolgo xoişolonyi halaza oşoo.
Stalinna tabanzilnydei torşo
soo, partiin Leeninske—Staa-
linna nacionalnaa politikiiji
xeleriyylengyi bejelvixxe ja-
badalai yndehe huuri deere,
manai kolxoozni ol azabaidal
tanladagşagi boloo, manai kol-
xooznigol azabaidal zazitogno,
klystyre ba bajaxalantai bo-
loo. Bidener tylee ydereixi-
de hanaa azobonogyibdi. Bi-
dener jireedyge et elteiger
xaranabdi. Manai x deş azaxii
zilhee zilde urgana, bexizene.
Manai poolnuudai urgasa ty-
geer ba şuud jixe bolno.

1936 ondo respyblike dotor
oroohoto klystyrelin urgasa dun-
da zişeezer gektaarna 7,4
centner, 1937 ondo—9,5 cent-
ner, 1938 ondo—11,4 centner
bolhon baina. Respyblikin so-
cialis poolnuud deere xeden
mlangan traaktornuud, kombai-
nanuud ba busad xyde azaxii
nişloozno maşinanuud xydel-
merilene. 1938 ondo oroohoto
klystyrelin talaar gektaar bi-
rhee 20 ba şee deşee cent-
ner urgasa abahan kolxoozuud
Respyblike soo olon bi.

Xorlin atmagai, Kirovov ne-
remzete kolxooz 1938 ondo
gektaarna 20 centner şinlice
25 centner ovloş abaa; Mu-
şarşirei atmagai, „Politot-
delec“ kolxooz gektaar bi-
rhee 28-28 centner şinlice abaa.
lime zişeenyid manai ende
şeen işe.

Urdne oovogşin azai Bu-
riaad-Mongoldo baigaa gyşaxuu
bahanaa, xarin hyylei 4 zilei
torşo soo manai kolxoozuud

ba sovoozuud bolbol „eerlin-
geş oovogşol, eehediin ka-
tiavkaai baxiin tulada, eerlin-
geş xyde azaxiin nazilji oob-
lasts byrde“ baigulx tuxai,
Tanai nyxer Stalin, zaabariiji
dyrgelhe bolgon, jixe amza-
tanuudiiji tulahan ba 19 9 on-
do manai respyblikin azala
dili oobşoor xangaxa baina.
1939 ondo bidener bolbol ne-
geş klograamm oovogşilji on-
do teehee asaraxagyibdi.

Ete zişeenyid bolbol Buriad-
Mongol „xatuu şiryyn“ kili-
mdei ysloovnuudta ynder de-
de ba bexi urgasa aza bolxo-
yil tuxai kontrevolyuciionno,
oppor uniis „t-oori uudai“ til-
goi oruu butasoxino. Bidener
bolbol Buriad-Mongol y-
sloovi xadaa socialis ysloovi
myn, socializm xadaa t-reenei
zam deere baigaa byxii xaalta-
nuudiiji ilani geze xaruulaabi.

Kolxoozuud ba kolxooznu-
guudai malai too tolgoi tygen
teepeer urgana. hyyle 4 zil
soo kolxoozuudaxi malai too
74 proc. urgaa, malazalai pro-
dukciivnost urgana. Yltergiy,
baga produktivna niutagai mal-
nuud bolbol klystyre yylee
reer haizaaş baina, metlis
nyideer, moridol, xonidol ja-
maadai ba gaxalnuudai hyreg
oloşorozo baina.

Tyryy kolxoozuudai too olo-
şorozo, xyde azaxiin staxaa-
novcuud ba udaarnuudai too
urgasa baina.

Malgal deere erxim staxa-
novcuud bi. Zişelexe, Ja-
ruunin atmagai „Leeninei zam“
kolxooz qabaan nyxer Cere-
no a Dulma 100 xoninno 145
xuriga abaa; Teelşmanei nerem-
zete kolxooz tugalşin nyxer
Budaşeva Civan 1438 ondo
42 tugalnuudai dunda-syutogno
signyryiji zurgaan haratadani
840 grammi bolghon baina;
Tynxe et atmagai „Leeninei
zam“ kolxooz morişon nyx.
Erdeniejev bolbol 18 gynyhee
18 unaga teeşeege. Xorlin at-
magai „Rodnig“ kolxooz gaxai-
şan nyxer Zaluuckaja bolbol
1938 ondo 8 eme gaxai nuud-
haa 136 porşoonxonuudiiji gy,

malgal deere erxim staxa-
novcuud bi. Zişelexe, Ja-
ruunin atmagai „Leeninei zam“
kolxooz qabaan nyxer Cere-
no a Dulma 100 xoninno 145
xuriga abaa; Teelşmanei nerem-
zete kolxooz tugalşin nyxer
Budaşeva Civan 1438 ondo
42 tugalnuudai dunda-syutogno
signyryiji zurgaan haratadani
840 grammi bolghon baina;
Tynxe et atmagai „Leeninei
zam“ kolxooz morişon nyx.
Erdeniejev bolbol 18 gynyhee
18 unaga teeşeege. Xorlin at-
magai „Rodnig“ kolxooz gaxai-
şan nyxer Zaluuckaja bolbol
1938 ondo 8 eme gaxai nuud-
haa 136 porşoonxonuudiiji gy,

malgal deere erxim staxa-
novcuud bi. Zişelexe, Ja-
ruunin atmagai „Leeninei zam“
kolxooz qabaan nyxer Cere-
no a Dulma 100 xoninno 145
xuriga abaa; Teelşmanei nerem-
zete kolxooz tugalşin nyxer
Budaşeva Civan 1438 ondo
42 tugalnuudai dunda-syutogno
signyryiji zurgaan haratadani
840 grammi bolghon baina;
Tynxe et atmagai „Leeninei
zam“ kolxooz morişon nyx.
Erdeniejev bolbol 18 gynyhee
18 unaga teeşeege. Xorlin at-
magai „Rodnig“ kolxooz gaxai-
şan nyxer Zaluuckaja bolbol
1938 ondo 8 eme gaxai nuud-
haa 136 porşoonxonuudiiji gy,

malgal deere erxim staxa-
novcuud bi. Zişelexe, Ja-
ruunin atmagai „Leeninei zam“
kolxooz qabaan nyxer Cere-
no a Dulma 100 xoninno 145
xuriga abaa; Teelşmanei nerem-
zete kolxooz tugalşin nyxer
Budaşeva Civan 1438 ondo
42 tugalnuudai dunda-syutogno
signyryiji zurgaan haratadani
840 grammi bolghon baina;
Tynxe et atmagai „Leeninei
zam“ kolxooz morişon nyx.
Erdeniejev bolbol 18 gynyhee
18 unaga teeşeege. Xorlin at-
magai „Rodnig“ kolxooz gaxai-
şan nyxer Zaluuckaja bolbol
1938 ondo 8 eme gaxai nuud-
haa 136 porşoonxonuudiiji gy,

malgal deere erxim staxa-
novcuud bi. Zişelexe, Ja-
ruunin atmagai „Leeninei zam“
kolxooz qabaan nyxer Cere-
no a Dulma 100 xoninno 145
xuriga abaa; Teelşmanei nerem-
zete kolxooz tugalşin nyxer
Budaşeva Civan 1438 ondo
42 tugalnuudai dunda-syutogno
signyryiji zurgaan haratadani
840 grammi bolghon baina;
Tynxe et atmagai „Leeninei
zam“ kolxooz morişon nyx.
Erdeniejev bolbol 18 gynyhee
18 unaga teeşeege. Xorlin at-
magai „Rodnig“ kolxooz gaxai-
şan nyxer Zaluuckaja bolbol
1938 ondo 8 eme gaxai nuud-
haa 136 porşoonxonuudiiji gy,

ali nege eme gaxai byşenhee
17 porşoonxonuudiiji hainaar
teeşehen baina.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei
depytaad—oordento nyxer Da-
rilma Namsaraşeva, RSFSR-ei
Verxoovno Soveedei depy-
taad—oordento Dulgarşab Erde-
neejeva ba SSSR-ei Verxoovno
Soveedei depytaad soloto kom-
bainoor nyxer Aleksai Varfo-
lomejev gegşed manai res-
pyblikin xyde azaxiida sta-
xanovska azalai gaxamşag zi-
şeenyidiiji xaruulna.

Buriad-Mongol aradai dai-
şad—japoononemeecke faşiz-
min byvaznaa nacionalis ba
trockiştko-buxaarinska ageent-
nyid bolbol kapitalis eksploa-
taaca, daralalta ba zobooligin
jarmoi buriad-mongol azala-
şanda toxoxiiji zerligeer orol-
dohon baina. Geşeg, tedener
bolbol jixeer endyyree, tedee-
ne e huzagai xara xereg xe-
zeedeeş byteşegil.

Tanai, nyxer Stalin, xytel-
ber doro ba byxii soved aradai
aktiivna ruhalamşaar, aldarta
soved razvedke bolbol
dışanai xoro to urxaiji buta-
sioxihon baina. Buriad-Mongol
xadaa Agu jixe Soveed So-
juuzal tahaşagyi xubini,
SSSR-ei Vostooğdaxi xatuu krep-
post nydiel negen bai aa, Bu-
riaad-Mongol azalaşad xadaa
eerin socialis exo orono ynen
patriodu d baigaa hen, my-
neş baihaar, xoişodoşji bai-
xa.

Mynşee, zildee 7-8 milliaard
pyyd tarlaa anadag bolxo tuxai
Tanai, nyxer Stalin, istoriçes-
ke loozungiji bejelyyxiin tula-
da, urgaiji yşee jixe bolgo-
xoor, 1939 onoi xabarai tarila-
da zişete hainaar beledxexe
ba tereeniiji bolşevigşelen y-
ner exin tylee yşed şanga te-
mesel manai kolxoozuudaar y-
gedxegdeze baina.

Bolşevig partiin XVIII
sjeezdiiji zarlaxa tuxai medee-
şel bolbol ene aldarta yderiji
bolşevig xereger temde le-
xiiji oroldozo baigaa, manai
respyblikin kolxooznuudai
xunda talai jixe podloom yys-

neremzete traaktorna zavood
deere motoorno, litein, kvz-
neeşne ceexnydei kollekti-
vyid boloo BK(b) Partiin
XVIII sjeezdin neremzete sta-
xanovska vaaxtda garba. Kyz-
neeşne ceexin stampovşci
Razioora gegşe şenee so-
go 820 detaalnuudiiji otşam-
povaalza, noormojoo 150 pro-
cent dyrgelhe baina. Myn
ene ceexin stampovşci Kor-
niilenko gegşe 150 procent
noormoo dyrgelhe baina.

xebe.

1938 onoi xyde azaxiin zilei
itooguudiiji ba 1939 onoi zoril-
onuudiiji zyşen xelsexe zuu-
raa, bidener bolbol oroohoto
klystyrelin urgaiji byxii plo-
şadş deere dunda zişeegeer,
gektaar byrhee 12-hoo dooşo
bişe centner, şinlicin urgaiji
—gektaar byrhee 13,5-haa doo-
şo bişeer xurilaaxa, 1939 ondo
eberte tomo malai too tolgoi
vşetiiji 16 procenthoo dooşo
bişe, aduu morinoi—0 proc.,
gaxain—50 proc., xoni ba ja-
maadai raltiji—31 procent-
hoo dooşo bişe bolgoxo, nylen
biriin hy ygelziiji 30 proc.
deşelyyke, noho xaişalgiiji
1938 onoi xihoo 0 proc. deş-
elyyke geze, nyxer Stalin, ujal-
ga ananaidi.

Manai respyblike bolbol 1939
onoi x deş azaxiin byxii x del-
meriin talaar Çitinske ba Ir-
kyyske ooblastnuudiiji socia-
lis sorevnovaanida urlaandi. Bi-
dener bolbol azalai staxanov-
ska meetoduudiiji rgenşer xe-
reglehenel, socialis sorevnova-
niin, azalai discipliniiji bexi-
zyihenel, socialis azalai dezor-
ganizaatornuud—loodorşnuud
ba progylşigyydiel erid teme-
şel xenei yndehe huuri deere,
ene sorevnovaanida ilaza za-
raxadi geze Respyblikin by-
xii kolxooznuudai durazorig
ba hanaliji xaruulan, Taniji,
xyndete Ioosif Vissarioonoviç,
naiduulnabdi.

Kapitalis xyrieelge tuxai Ta-
nai, nyxer Stalin, zaabariiji ne-
geş min uia soo martazyi, ma-
nai respyblikin pograniçna
polozeeni tuxai hanaa, byxii
Buriad-Mongol arad bolbol
oronolgo oobroniiji bex zyyl-
xe ba socialis exo orono xama-
gaalan bodoxour xeeşeeş be-
len!

Xyndete nyxer Stalin! Manai
resp yblikin xyde azaxiin by-
xii xydelmeriyeşed, byxii kol-
xooznuud bolbol eerinşee
politişeske heremziiji şee bvi
deşelyyxiin tula, socializ-
min dalsadtai erid temesel ja-
buulan, tedeniiji xalragamş
butasoxiitiin tulada, Maarks—
Eengels—Lenin—Stalinla re-
volyciionno teoorlor zebşeg-
şee bolşevig partiin aldarta
istoriçiji „BK(b) P-in istoriçin
xurilaşil kyşeer“ yzexe ba
bolşevizmiiji şudalaxa baina.

Manai xyşen tyges exo oron
—S.veed Socialis Respyblike-
nyidet agu jixe Sojuuz man-
dag!

Manai orondoxi socializmiin
ilatanuudai organizaator ba
voozde—Lenin—Stalinla agu
jixe paarti mandag!

Manai tyrel, inag voozde,
bagşa ba tani agu jixe Stalin
mandag!

(Soveşçaanida xabaad igşad-
dai gar tabiğanuud).

BK(b) P-in XVIII sjeezdin xyndede

● BK(b) P-in XVIII sjeezd-
deere, SSSR-ei aradai azaxiin
xygzeltiin gurbadaxi tabnzilei
plaani tuxai nyxer Moolotovi
xelex, doklaadai teezisiiji or-
noi azalaşad bolbol bajartaigaar
ugtaba.
Xydelmerişen, albaxaagşad
ba tyrtovoi intelligentiynyid
bolbol sjeezdin urda teexi so-
cialis sorevnovaani xeze, yled-
beriliin şine amzaitanuudiiji tu-
laza baina.
● Xaarykov. Ordzonikildzin

SSSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIIDIYMEI

Y K A A Z

SOVEED PISAATELBNUUDIJI ŠAGNAXA TUXAI

Soveed xydoozestvenne literatuurlin xygzeltede erxim deede amžaltanuud ba italtanuudilji tuilahanai tyles šagnaxa: LEENINEI OORDENOOR

1. Aseejev Nikolai Nikolajevič
2. Bazaan Nikolai Platonoovič
3. Viirt Nikolai Jevgeenbjevič
4. Gladkoov Feodor Vasilbjevič
5. Dadiaani Šaalvy Nikolajevič
6. Demirčan Derenlika-Karapeetovič
7. Kataajev Valentiin Petroovič
8. Kolaas Jaakyb
9. Korneičyik Aleksandr Jevdokimovič
10. Kypaalo Jaanko
11. Markiš Pereec Davidoovič
12. Maršak Samyil Jaakovlevič
13. Mixaikov Sergei Vladimirovič
14. Pavleenko Petr Andreevič
15. Petroov Jevgeeni Petroovič
16. Pegoodin Nikolai Feodorovič
17. Ivardoovski Aleksandr Trifonovič
18. Tiixonov Nikolai Semioonovič
19. Tilčin Paavel Grigoorjjevič
20. Feodorov Aleksandr Aleksandrovich
21. Šooloov Mixail Aleksandrovich
22. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
1. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
2. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
3. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
4. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
5. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
6. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
7. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
8. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
9. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
10. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
11. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
12. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
13. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
14. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
15. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
16. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
17. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
18. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
19. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
20. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
21. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
22. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
23. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
24. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
25. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
26. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
27. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
28. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
29. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
30. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
31. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
32. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
33. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
34. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
35. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
36. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
37. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
38. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
39. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
40. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
41. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
42. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
43. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
44. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
45. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
46. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
47. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
48. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
49. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
50. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
51. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
52. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
53. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
54. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
55. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
56. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
57. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
58. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
59. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
60. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
61. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
62. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
63. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
64. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
65. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
66. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
67. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
68. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
69. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
70. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
71. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
72. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
73. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
74. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
75. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
76. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
77. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
78. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
79. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
80. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
81. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
82. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
83. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
84. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
85. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
86. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
87. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
88. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
89. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
90. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
91. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
92. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
93. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
94. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
95. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
96. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
97. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
98. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
99. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR
100. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR

49. Jaakovski Jyri Ivaanovič

„XYNDIIN TEMDEGEI“

OORDENOOR

1. Badyllaajev Sabir

2. AžALAI ULAAN TUGAI OORDENOOR

3. Antokoolski Paavel Grigoorjjevič

4. Abilišev Albdzaapar

5. Aklijev Kalik

6. Anzoorova Bolkaan

7. Abbasov Amilidzaan

8. Amilimov Sergei Jaakovlevič

9. Arazil Moveessi Mellkooovič

10. Broovko Petr Jystinoovič

11. Barto Aagni Lvooovna

12. Biliš-Belocerkovski Vladimirovič

13. Vikbaajev Bajazit

14. Vligilina Jeleena Aleksandrovna

15. Buriaand Gyrgen Gixalovič

16. Višneevski Vsevolod Vitasbjevič (urdaan Leeninei oordenoor šagnagdahan)

17. Vyrjyn Sameed (urdaan Leeninei oordenoor šagnagdahan)

18. Galkin Samyil Zalmaarovič

19. Galsaanov Cedenab Galsaanovič

20. Gieebko Petr Feodorovič

21. Filinko Viktor Grigoorjjevič

22. Gerasimova Valeeri Anatolbjevna

23. Gyysev Viktor Mixailovič

24. Galdarov Arkaadi Feodorovič

25. Gapiindžvili Valeriaan Ivaanovič

26. Goloovko Andrei Vasilbjevič

27. Gofštein David Nauumovič

28. Dzamyil Dzabaajev (urdaan Leeninei oordenoor šagnagdahan)

29. Dyyr Kilič

30. Dolmatovski Jevgeeni Ranoovč

31. Dexnoti Pliir Myxameed Zadlee Abdysalaam

32. Dzyr Syltaan

33. Duroovski Sergei Vladimirovič

34. Žarkoov Tvilr

35. Žarov Aleksandr Aleksandrovich

36. Žarjaan Nalir (urdaan Leeninei oordenoor šagnagdahan)

37. Zorlin Stepaan Jeglaajevič (urdaan Azalai Ulaan Tugai oordenoor šagnagdahan)

38. Linber Veere Mixailovič

39. Karavaajeva Anna Aleksandrovna

40. Kidišvili Sergoo Davidoovič

41. Kozarov Idris

42. Kocov Arseen

43. Kovalloov Feodorovič

44. Konaškov Feodor Andreevič

45. Korgyyev Matvei Mixailovič

46. Kaaxar Abdylle

47. Kassili Leev Abraamovič

48. Kerembeekov Sajediilme

49. Kaškin Ivaan Aleksandrovich

50. Koočin Nikolai Ivaanovič

51. Kaamenski Vasil Vasilbjevič

52. Lebedev-Kymaajev Vasil Ivaanovič (urdaan Azalai Ulaan Tugai oordenoor šagnagdahan)

53. Lovilnski Mixail Leonidovič

54. Lvgoovski Vladimirovič Aleksandrovich

55. Liasško Nikolai Nikolajevič

56. Leevin Boris Mixailovič

57. Lebedev Mixail Nikolajevič

58. Mašavili Alis Ajedreevič (urdaan Azalai Ulaan Tugai oordenoor šagnagdahan)

59. Mirvaar Dilbaazi

60. Mitrofaanov Aleksandr Georjjevič

61. Nikyilina Leev Veniamilovič

62. Noovikov Ivaan Aleksejjevič

63. Olliger Margarida Iosifovna

64. Osmoonov Alimkyyil

65. Plijev Grilš

66. Prokofjev Aleksandr Andreevič

67. Pervencev Arkaadi Aleksejjevič

68. Paanča Petr Iosifovič

69. Penkoovski Lva Minaanbjevič

70. Prišvili Mixail Mixailovič

71. Rlaablin Andreev Petr Ivaanovič

72. Raxilim Myxamedzaan

73. Romašov Boris Sergejjevič

74. Sizaazev Kilycyk

75. Serfimov Aleksandr Serafimovič (urdaan Leeninei oordenoor šagnagdahan)

76. Sergejev-Ceenske Sergei Nikolaevič

77. Staavski Vladimirovič Petrovič

78. Soobolev Leonid Sergejjevič

79. Slaavin Leev Isaajevič

80. Slonimski Mixail Leonidovič

81. Silmonov Kirille Mixailovič

82. Syrkoov Aleksei Aleksandrovich

83. Sajaa ov Vissarion Mixailovič

84. Olstol Nikolai Nikolajevič (urdaan Leeninei oordenoor šagnagdahan)

85. Trenov Konstantin Andreevič (urdaan Azalai Ulaan Tugai oordenoor šagnagdahan)

Tugai oordenoor šagnagdahan)

86. Tyrysbeekov Jysyyp

87. Tadzibaajev Abgild

88. Taazi Gizaata

89. Ulaanašev Nikolai

90. Fatiko Aleksei Mixailovič

91. Farraax

92. Feert Isaak Solomoonovič

93. Šanšlavili Saandr Ibič (urdaan Azalai Ulaan Tugai oordenoor šagnagdahan)

94. Šeelebi Nikolai Ivaanovič

95. Širaaz Oganloov Teteoosovič

96. Šiskoov Vjačeslav Jaakovlevič

97. Škvaarkin Vasil Vasilbjevič

98. Šadaajev Appoloon Innokentevič

SSSR-ei Verxooovno Soveedei Prezidiymei tyryylege M Kalin

SSSR-ei Verxooovno Soveedei Prezidiymei sekretar A Gorokin

Moskva, Kremlis 1939 onoi Janvarin 31.

Biblioteekiln xydelmerilji haizaruulxa

Zede. Almaačno ceentr deereji biblioteekiln erxilge nyrer Ulaan Tugai oordenoor šagnagdahan. Myn biblioteekiln xydelmerilji daril haizaruulxa xeregetel.

Yseen biše yzgededeg baina. Biblioteeke soom mynee xyrtiradidoo tabidaggyi. Iimehee, tus biblioteekiln xydelmerilji daril haizaruulxa xeregetel.

B. Badmiin

ZURAG DEERE: A. V. Gladkoova (zyyn ear teehee) „Bojevoi gabjaagal tyles“ medaaliar šagnagdahan, J. P. Terečkina „Ulaan Odonoi“ oordenoor šagnagdahan, A. P. Lečenko „Bojevoi gabjaagal tyles“ medaaliar šagnagdahan

Respyblikaanska viistavkoomoi sovešcaani

Xyde azaxiin tyry xyynydei ba kolxoozoi tyryylegse nerel xabaadal gataagar, respyblikaanska viistavkoomoi yrgen sovešcaani fevraaliln 2-ojyder holbo. Ene sovešcaani deere SSSR-ei Verxooovno Soveedei depyt ad. BMASSR-ei respyblikaanska viistavkoomoi tyryylege nyr. G. C. Belgaajev bolbol Xyde Azaxiin Byxesojuzna viistavkede beledxede xydelmeriln jamar jabuulxagaza baihnan tuxai ba saasada jamar xydelmeri xegdege tuxai. Myn xyde azaxiin tyry xyynydei ba kolxoozoi tyryylegse nerel zorilgo tuxal tovsохон doklad xebe.

—Xyde azaxiin viistavkiln udvašanar ba zorilgo bolbol taanaria eli beze, tiime tula, ene asuudal deere togtotoo udian xeleheni xereg бага—geze yx. Belgaajev exil ed—viistavkiln bel-dexeli xydelmeriln talaar manal zirim aimaguud xadaa barag xangaltat. Ynexeer bolševig johooy xydelmeriln emxidxen jabuulxa šadahan baina—gebe.

Nyx. Belgaajev doklaadal yndehen deerehee medexede Xyde Azaxiin Byxe-juuzna viistavkede Myxar-šiberel, Selengilin ba Xorilin aimaguud bolbol respyyblike dutoroo tyty jabaza baina. Ušar jyyb gexede, ede aimaguudai partii-

na, soveed organizaacanuud ba aimagal gazarat tahaxid, xyde azaxiin specialistnuud xadaa kolxoozno maassiin dunda maassova — oilguula nziin xydelmeri yrgenear jabuulxa, olonxi kolxoozoi, brigadiin socialist mal ba tarlaan azal deere xydelmerildeg kolxoozniguidil xydelmerilnydelgee talaar ilal'anuudilji o xo, azalai ynter bytoose xaruulxa jabada-lil tuilaza šalaa. Ziseelxede, Xyde Azaxiin Byxesojuzna viistavkede xabaadalsaa šadaxaar ilalta olhon baina.

Myn Xorilin aimaghaa—87 Selengilin aimaghaa—62 meddylgennyd oroo. Ede aimagai olonxi kolxoozniguid dunda socialist mal ba tarlaan azal deere ynder po-azaatels xaruulaa, viistavkede xabaadalin ty-lae oroldolgo lixexen gargana. Ene xadaa partiiina, soveed organizaacanuud zyghee kolxoozniguid dunda politmaassova xydelmerilji baragtlaar jabuulxagains gerse myn gexede nyr. Belgaajev temdeglene.

—Tereenhee gadana, zarim aimaguudai partiiina ba soveed

organizaacanuud bolbol viistavkede beledxeli xydelmeride xaiš xereg xandadag, kolxoozniguid dunda politmaassova xydelmerilji xangalta baga-taigaar jabuulxag baigaa. Iimesyyle—xomdogšodol zerge-de Jaruunlin. Tarbagatani, Zakaaninai, Tynxenei, Zagaran aimaguud ba Ulaan-Yde goorod oroldolgo baina. Myn, Xlaaglin aimag bolbol kolxoozoi goog ba kolxoozniguidalgaas toogil talaar respyyblike soogoo nelieed-gvi tomonon aimag geze toogdodog. Xedit tiime baibašji, viistavkede beledxeli talaar aimagal xoino abana. Tus aimaghaa oroidoo 26 meddyilge oroo. Ene xadaa jyy xaruunab xexede, tere aimagal partiiina ba soveed organizaacanuudai zyghee viistavkiln beledxede xaiš xeregeer xandadag kolxoozniguid dunda politmaassova xydelmerilji ton xangaltagyl jabuulxag baihins xaruulna. Iimeer xydelmerilze jaasadal holxob. Manai respyyblikiln byxil kolxoozuud, byxil kolxoozniguid bolbol tarlaanai urgasa deeselylyxe, mal ysebe-ri ba hy haa'ga, nooho xaišalga g m. saasaa byxil xydelmeri deere azalai ynder bytoe-slin pokazaatels xaruulxa, Xyde Azaxiin Byxesojuzna viis-

tavkede xabaadalsaxaar kanddaad bolxo dyren ysluovito baigaa. Teed ene ysluovito xyged xeregleze šadagyl baina—geed, saasans nyr Belgaajev—manai xamtarhan sovešcaani xadaa jixexen udvaxen nari. Jyyb gexede, xyde azaxiin tyry xyynydei, kolxoozoi tyryylegse nerel xadaa endax hee busaza, eehediingee kolxoozuudta osozo, kolxoozuudee brigaduanuudai ba kolxoozniguid dunda xomondo socialist soveeduaani yrgenear delgeryyde ze socialist xyde azaxiin bosi byxil ucaastoguud deere stys xaanovska azalai ynder byte-ry silji kolxooznig byxenei tula-xiin tylooe maassova xydelmeri yrgenear jabuulxa zorilgo baina—gebe.

Xyde Azaxiin Byxesojuzna viistavke xadaa liyyiniln 1-e bolxo bolho. Ene aimagbaasagdaxa johotoi urgaganuudai eksponaduudilji hain xadagalaxa myn manai diji hain xaruuhanda belexe-len ygeze, hain baigaxa jabuulxag dal manai goi zorilgo baina. Ede xeereldehen bolševig ygenyynnei xeregehe xolodo-johogyi—geed nyr Belgaajev doklaadaa dyrygebe.

Enegeer tus sovešcaani dyryrehen baina.

Partiina asnbaidal

NARKOMPROOSOI DERGEDEXI PARTIINA ORGANIZAACIIN SUGLAAN TUXAI

BMASSR-ei Narkomproosoi dergedexi partiina exin organizaaciin suglaan, ene onoi janvariln 26-ai yder bolhon baina. Partoorgilin oroldolgo nyxer Treenina bolbol parulina suglaaj beledxeltelgeer yngergexe tuxal zaahan BK(b)P-in CK-ei togtotooliji dyryeegyl. Jyyndexede, kommunistnuudiln partiina suglaanaal exilte, xelsexe asuudalaa medeegyl baibad. Suglaandaa xelsexe asu dalnuudiln jixe olon baihnan ba asuudal byx-nins gynzeigilgeer yzgedexe johotoi baigaa.

Tiigeed, xelsexe asuudalaa suglaagaaraa ba alhan xolnoo, partiin kandidaadta abaxa ghen asuudalaa boluulhan baina. Ušaran xadaa partoorgilin oroldolgo nyxer Treenina xadaa Mirošniceenkin rekomen-da diji raikoomoor gerselylyge-degi baixadan, abahin baiba.

dyrygeegyl. Baha himenyzy ziseenyyd olon.

Myn, suglaanda golosovaal xaar tabidgahan jamar negeduradaluudta kommunistnuudai zarimanlin golosovaal dagyl baina.

Narkomproosto bolbol partiina neemel suglaan ton yseebolno, sentia brihaa myne yder xyrtir min nege daxil bo'oo. Teed, BK(b)P-in CK xadaa komsoomoolcuud ba profsojuuzna cleengyydi xabada-gataigaar partiina neemel suglaaj yngergexilji rekomen-duvaalna, ene zaabariilji tus partorganizaacaa dyrygelte bolgoogdogyin elirene.

Ene partiina suglaan bolbol suglaagaar beledxeltelgeer yngergexe tuxal togtotoo abha-aad, nyxer Mynkoojevaaga duraxalilji mederem sedee abaxe xeehe biše, negeš xyn yge xeleegyl baina.

Suglaaniln zarlagdahan qaasha 30 minuuta geegdeze exilee. Partorganizaaciin cleen nyxer Vetylyzski xadaa 26-da partiina yder geze medeegyl ba bagšanar Institutyde kommunistnuudta tusagaar x-nilji elbgexe partiina suglaanda uriza asarahin baixa jym.

Partiina daalg barilji kommunistnuud bulta dyrygedegyl baina. Ziseelxede, partorganizaaci bolol nyxer Kačeeginda „xyn zono peerepisei tixal“ agitacino-maassova xydelmerilji, ucaastogta jabuulxa daabari ygexeden, tereenee

Iime togtotoozilji zyb geze bolxoor gy? Jaabaš bolxogyi. Kommunistnuud xadaa kritika ba samokritiken ydiilji yrgenear delgerylyze, partiina orgnizaaciingaa xydelmeride tixal xal x ba eehedteeš viivod xele ulaj, atai baigaa.

Ušar iimeede, tus partorganizaaci ba bolbol deere zaagdahan dutuu dunlanuudaa daril usaxaza—partiina suglaaj beledxeltelgeer yngergexe gehel BK(b)P-in CK-ei zaahan zaabariilji dyrygelte bolxoo johotoi

Kommunist

Komsomool'sko sovešcaanihaa

Xorilin aimagal ceentr deere komsomool'sko organizaaciinuudal sekretarinuudai komsomool'skoi sovešcaani bolzo, BLKS-ei 7-dexi pleenymetogtool tuxai xelsehen baina.

Sovešcaanida 28 xyn yge xelebe. Peetnov, Oqilrov ba bışed—komsomooli Obk omaba Aikoomoi xydelmerilny deere baihnan dutuu dundannuudilji elirylxetegee xamta, komsomooli Obkoomi ba Aikoomoi xadaa komsomooli organizaaciinuudai ba komsomoolcuudai ygehen signaaluud biyrokraadaar xandadag baina.

Komsomooli CK-ei 7 pleenymeti togtotooliji zarim komsomool'sko organizaaciinuudal xangaltat bišeer šudalhan deereheens, zarim komsomool'sko organizaaciinuudai kritike ba samokritikiin delgerylyze baina. Rezyltaadta, komsomoolcuudai dunda vrazdeevne elireneenyd yse bil ba na.

Myn komsomooli Obkoomi ba Aikoomoi bolbol BK(b)P-in CK-ei 1938 onoi nojariin 14-ei togtotooliji belylylba ba BK(b)P-in istooriilji šadaxa jabadaliilji xangaltagyl geer xytelberilene gexe metekritikovaalbad.

DAM. ZAM.

Modo unagaaxa brigaadanuud
xat'aa, eehediingoo xydelme-
riilji unzagairuulxagyin ba el-
deb gene, ajuul bolxogyin tylөөө
emxiidxeele anxanhaa zybeere
tabixa, modobeledxeele labuulag

Sjeezdiin urda teeri sorevnovaani

Socialiis doogovor bataiba

Ulaan-Ydiin „Avtozemzavoo-
doi ceexnyydei staxaanovcuud,
xydelmerilegded bolbol 1939
onoj maartiin 10-da neegdexer
zarlagdahan, Leeninske—Staa-
linska paartiin arbanaimdugaar
aguu jixe sjeezdiiji amzaltanuud-
daar ugtaxiin tula, ceex xoo-
roniin socialiis sorevnovaaniiji
yrgeneer delgeryihen байна.

Tiigeed, mexaničeska ba raz-
booroo ceexnyy bolbol xoo-
rondoo socialiis sorevnovaaniin
doogovor batalaza, konkreetne
uulganuudii a han байна. Zi-
seelxede, tere xojor ceexnyy
xadaa sjeezdiin neegdexer yder
—maartiin 10 xyrtar 1-dexi
kvaartaligaа yiledberiiin плаа-

niiji sym dyirgexe geze ujal-
ganuudii abba.

Tereenhee gadana, motoorno
ba liteine ceexnyy xadaa xoo-
rondoo socialiis doogovor bata-
laad, fevraalь hariin аа yiled-
beriiin prograamuudii 150-
150 proc. dyirgexe gebed.

Mynoe vjede xydelmeriseidens
dundaxi individaalna doogo-
vor batalaza xadaa jyxenxi
deeree dyirxexi. Ujalganuudii
abhan olonxi ceexnyy ba
xydelmerised bolbol abhan ujal-
ganuudaa xereg deerenь beje-
lylyxiin ušarta, haadgyi xydel-
merileze exilbed.

Mamiliin.

AZALAI ŠINE PODJOOM

Ulaan-Ydiin mexanizirovanno
šilei zavoodoi ceexnyy bolbol
1939 onoi maartiin 10-da neeg-
dexer zarlagdahan Leeninske-
Staalinska paartiin arbanaima-
dugaar aguu jixe sjeezdiiji ug-
tuulan, yled erliin amzaltanu-
nuudii tuilaxiin tula, socialiis
ujalganuudii abhan байна.

Masiinna-Vaanniin ceex xaa-
daa tus sjeezdiin neegdexer
yder—maartiin 10 xyrtar yile-
dberiiingoe kvaartalьna плаа-
niiji 120 proc. dyirgexe ba 60
proc. erxim soortiin šinyyduu-
biyten gargaхiin orondo 75
proc. xyrtar byteen gargaхa
gehen socialiis ujalga abhan
bayna.

Mexaniceske ceexenь xadaa
myn tere yder xyrtar yiledbe-
riingoe kvaartalьna prograam-

niiji 100 proc. dyirgeed, te-
kvyšge remooniin xydelmeriiji
ton hain šanartaigaar jabuulxa
ujalga abaa.

Terešelen, sostavnoi ceex bol-
bol šil hyteon gargalgada xereg-
legdexer eldeb materialnuudii
sag bolzor soonь bi b.l.ozo,
mašlinna vaanniin ceexiiji ne-
gešji tuormozgyigoe xangaad,
tereenei yled erliingoe pro-
graammii ylyybselen dyirgexe
xeregtenь ton xaluunaar tuhal-
xa g. m. ujalganuudii abaa.

Mynoe xadaa smeene, bri-
gaadanuud ba xydelmerised
xooronidin socialiis sorevno-
vaaniiji batalaza bolbol yr en
dalaistaigaar jabuulagdaza bai-
na.

Maalycey.

Sjeezdiiji yiledeberiiin beleger ugtaxa

Burmogpromsojuuzai, 7 ar-
teelnyydei 1100 xydelmerise-
nei ba inzenerne-techniceske
xydelmerilegdede xabaada ga-
tai suglaanuud bolzo, BK (b)
P-in XVII sjeezdiiji 1939 onoi
maartiin 10-ai yder zarlagdaha-
nai tuxal, BK (b) P-in CK-ei
pleenydei togtooi medeese-
liiji ton jixe xyxytyei ba ba-
jartaigaar ugtahan байна. Ede
arteelnyydei staxaanovcuud-
brigadiinuud ba maasternuud
bolon xydelmerised byxen paar-
tiin XVIII-xi sjeezdiiji yiledbe-
riin beleger ugtaxadi—geze
ujalganuudii abhan байна.

Ziseelxede, „Piševkysproom“
arteeliiin t rylegse nyxer Šit-
nikov, brigadiir maaster Filli-
pov, Gaalkin ba bišed yge xe-
lexedee 1 kvaartaligaа pro-
graammii bolzorhoonь urdatee
ylylen dyirgeze, šanar hain-
tai produukca gargaхadi aza-
lai disciplineiji ebdegsetei,
progylyšgyvdytei erid teme-
se, bolševistske bditelьnostii-
ji deeselyylxe,ba vojeenne xe-
regiij huralaxabdi. Bidener xaa-
daa vojeenne xeregiiji olonxi
medexe johotoibdi. Ušarans
xadaa bidener aguu jixe exe
oronoj xoo xile deere huunaхd.
Myn suglaanuudaa yge xe-

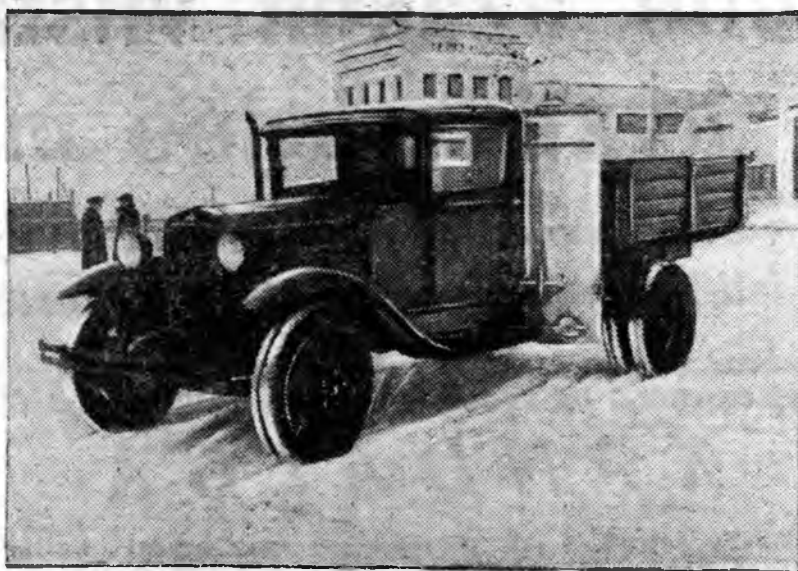
hen tyryv xydelmerised ba al-
baxaagad bolbol erxim xyn-
yidhee-staxaanovcuudhaа ba
udaarniguudhaа socy vstvege-
cin gryppenyyduiiji arteels by-
xendee bi bolxoxiiji, partiina
organizaacahaa erlite xehen
bayna. Yge xelexedeei olonxi-
nь „Bidener xadaa manai ty-
rel ba inag Leenin-Staalina
paartida vsee dyte balxiiji xy-
senebdi“geze xelehen байна.

Suglaanu d bolbol staxaanov-
cuudal xydelmeriin erxim oo-
pediiji xalan abxa, staxaanovs-
ka xydeloeji arteelьnuudaa
ysee yrgeneer delgeryylze ar-
teelьnyydei, brigadanuudal ba
gleenydei dunda socialiis so-
revnovaaniin doogovornuudii
batalaxa.

—Xydelmerisedei dundaxi po-
litmaassova xydelmeriiji jo-
hotoi hainaar tabiza, manai paar-
tiin sjeezdiin ex lxe yder xyrtar
xydelmeriin ynder hain zisee
xaruulxa.

Prom-arteelьnyydei xydelmeri-
sed ba Mnogopromsojuuzai
apparaadai xydelmerileged bol-
bol paartiin XVIII sjeezdiiji
erxim hain beleddelgeer ug-
taxiin tulada, konkreetne ujal-
ganuudii abhan байна.

Frydkoov.

ZURAG DEERE: Gоорьковскo avtozavoodoi byteehen „GAZ—42“ geze eksperimentalьna mašlinna. (TAS-in fotokrooniko)

LEEKCEDE AKTIVNAAR XANDANA

BK (b) P-in Obkoomoi ba
gorkoomoi propagaanda ba ag-
taacin tahagaar Parovooz-Va-
goonno zavoodta, Uhan zama
traansportda, gyrenei nacionaa-
lьna teaatra, Obkoomoi zase-
daaniin zaalda ba Obkoomoi
kyrsovoi baazada leekcen yd
organizovaaladaza, Irkyytske
finaansovo-ekonomiiceske insti-
ty dei doceent leektor nyxer
Abroseenko bolbol „Dialektii-
ceske materializm—proletariaa-

dai ba bolševlig paartiin filo-
soofi“ gehen teemeer leekce-
nyyduiiji xehen байна.

Ene leekciiji 800 šaxuu kom-
munistnar, komsomolьcuud ba
aktivistnuud su laraza, anxa-
raltaigaar sonosobo. Leekciin
hylyde sonosogodoi zyghee
neileed olon asuudalnuud gara-
za, tereende doceent leektor
nyxer Alroseenko xan altatai
xariunnuudii ygehen байна.

Ricfinoo.

ERXIM FEERMA-
NYVD

Burpyšniiliin respyblikin
kontooro bolbol angai erxim
feernenyduiiji šagnahan байна
gebel, Kabaanskiin aimagai
„Pyty Socializm“ kolxoozoi
angai feermiiji exillegse Krasli-
viix pedegliji xojor stovooltoi
agnuuriin buugaar, myn ene
aimagai „Kraasno bojeec“ kol-
xoozoi angai feermiiji exillegse
Kapiilovaaji oodoloi mašlinaar
ba Bičyrei aimagai „Kraasno
Znaami tr. daa“ kolxoozoi an-
gai feermiiji exillegse Petroov,
Prigorodno raionoi „Komen-
teerne“ kolxoozoi angai feer-
miiji exillegse Bazarzapov
gegse diiji 150-150 tyx. myn-
ge a nezeed gutal g. m. šagnahan
bayna.

KINOO MEXAANIGUUD

Hajaxan Noovo-Sibiirskiin
kinoo mexaaniguudal kvartsiiji
dyirgehen 22 kinoo mexaani-
guud jirexe, manai respyblikin
kolxoozuudta elbeggedeze
bayna.

AGITAATORNUUDAI
KYURS

Seleniin paruxoodstviin po-
litodeel bolbol agitaatornuudai
10 xonogoi kyurs nee ced, ene
kyursede 20 xyniiji hurgaza i-
na. Ky rsede huragsad bolbol
ulasxooronidin aidal, uhan za-
mai traanport tuxai paarti
a pravitelstviin tootomzo tuxai
ba biše ondo olon zyilei tee-
menyduiiji yzexe байна.

VRAAČANUUDIJI UČAAS TOGUUDTA
BEXIZYLYBE

Ulaan-Ydiin centraalna po-
liklinike bolbol goorodoi azal-
sadiiji vracene tuhalamaar
xan aza, tede besenteniiji ne-
ge vraciin vsemze doro ail-
aza araluulxin tula, vracaa-
nuudaa tuxai ucaastoguudta

bexizylhen байна. Tede vrac-
aanuud bolbol ucaastogai aa-
zalsadiiji poliklinikodoo yzeze
baixahaa gadana, ger balranu-
daarans jabaza, yresentenei
duudal, iiji xangaxa байна.

PARTIINA KAADRANUUDIJI
BELEDXELGE

BK (b) P-in Obkoomoi kvrse-
vi baaziin dergede, paartiin
aikoomoi sekretarьnuud, ins-
tyryktorny d ba aimagai gaze-
dydei xydelmerilegdedei kva-
lifikaacij deeselyylxe 2 hariin
kyurs dekaabrь harada neegde-

len baigaa. Mynoe yjede ene
k yrsede 15 x n huralaza bai-
na. Gadana, Janvaariin 21-de
partoonuudai 2 hariin kvrs
neegded zanaatijaa yrgelze-
lylen jabuulza байна.

Unšagsadai bišegyyd

Progyi xegsedtei erid temesexe

„Azalai discipliniiji zuram-
šuuixa, gyrenei socialьna stra-
xovaaniin praktikiiji haizaruul-
xa ba ene xeregte mexe goxo
xexe jabadaltai temesexiin kem-
zeejabuulganuud tuxai“ SSSR-
ei Sovnarkoomoi, BK (b) P-in
Centraalna Komiteedei ba
PSBCS-ei togtooliiji bejelyylxe
talaar, Jaruuniin aimagai, dunda
hurguuli ton xangaltagyigoe
bejelyylne. Jyyb gexede,
tus hurguuliin zarim hurgagsad
xad a nelieedgyi ol n yderoe
progyi xedeg байна.

Ziseelxede, Taskeijev N. A.
gegse xenešji zybseelgyigoe
azalaa orxood, Alair niutagtaa
jabasahan байна, myn tus hur-
guuliin hurgagša Čapliin G. N.
gegse Janvaariin 20, 21, 22 ba
23 ydernyydte, xydelmeridee

garangyi, xara arxi uzaa,
ragšadai dunda eldeb taara
ašaа zylylze jabahan байна.

Baha Xramsoov Y. X. a
xenešji tabilgagyigoe, o
hurguulida xydelxem geel
xonogto azalaa xajazani
progyi xeze jabahan байна.

Myn, tus hurguuliin di-
tor nyx. Šabaajev bolbol
ba pravitelstviin togto-
praktiiceske bejelyylze,
discipliniiji haizaruulxi-
negyi. Ene xadaa SSSR-ei
narkoomoi, BK (b) Paartiin
traalьna Komiteedei ba PS-
ei togtooliiji ebdehen,
gylyšgydyde jamaršji xe-
abaagi, ynen ee xadaa
gylyšgydydiiji daldalaza
han jabadal boino.

Jarnuu

Tuhalmza yzengyji

Ulaan-Yde goorodoi buriaad
dunda hurguuliin pioneerske
organizaaca (vozaatans nyxer
Šobokleijeva), plaanaigaa johor
pioneeruudai suglaа sag bol-
zortonь xedeg ba suglaanuud
deere otriaaduudaa nerlehen
voozduudai ba eehediingoe
oronoj geroinuudai avtobiograa-
finuudai tanilsuuljag, eldeb
uran vlyegvydiiji ba revoli-
cioonno ba socializmiin bai-
guulaltanuudai tuxai eldeb duu-
nuudii duulagag байна.

Otriaadnuudьs eehediin ee
dunda socialiis sorevnovaani
xehen ba byxii pioneernyya so-
cialiis ualaganuudii abhan
bayna, ene socialiis sorevnova-
niijaa ba ujalganuudaa sag bol-
zortonь šalgadaз.

Gadna, yroogoi hyyleer pio-
neernyyd xamtaaraа kinoo-kar-
tiinanuudii ba teatarnuudii
xaradaз.

Iiin, ene organizaacin xy-

delmeriee hainaar tabiza

dalda haadtai zylynyy bi-
exede, tus hurguuli y
xojor smeeneer zanaatiaа
deg ba pioneerske kabir
ygei deerehee eldeb kry-
guudai zanaati ba hurags
dun la xymyyzelgiin xydel-
regyliarna jabuulxa ysl-
ygei

Ene hurguulida negeš
ba biliaarna baixagyi, hurg-
liin direcke ene metiiji
bolxoxiiji xyseneyi.

Myn hurguuliin hurgagša
ba gorkoom komsomolьoi
hee jamaršji tuhalamanuud
hurguuliin pioneerske org-
zaacin vozaatiin xydelme-
ygteneyi. Gorkoom kom-
moolhoo xyn jirexe ee
tuhalamza ygegeyi, ga-
svoodko abaad, megden ja-
šadag baixa jym.

R. D

Nahatanai hurguuliiji šangadxaxa šuxa

1938 ondo Zediin aimag do-
tor yzег bišeg medexegvišy-
ba ba a medegsed 5080 xyn-
nyyid baihan aad, edenei 139
iin nahatanai hurguulida xaba-
aduulagaza, 611 xyn yzег
bišeg medexe ba бага medeg-
sedei toondo orozo garahan
bayna. Bišed yldegsedlinь na-
hatanai hurguulinuudta xaba-
duulag laagvi.

Mahatanai hurguuliin xydel-
meri, ilanzajaa Borzoin, Yše-
tiin, Nizne-t r ba Veerxni-tori
g. m. selsoveedydyte bolsofyi
muugaar jabuulagdahan baigaa.

Ziseelxede, Yšeitiin somonoi
„Ulaan-Yšetei“ kolxoozdo (ty-
ryylegseň Dorzejev) yzег
šeg medexegy 86 xynnydei
baibašji, nahatanai hurguuliin
xydelmeri jabuulagdadyi bai-
han ba byxii xeregselnyydeer
xysed xangaagi bulhan байна

Somsovedydydei dergedexi
kylstyyrne seekcenynd, partiin-

na ba komsomolьsko org-
zaacanuud xadaa ene xydel-
ride xa iusalgatalagaa marla
nahatanai hurguuliin xydel-
riiji samotioogio taliban
Gidana, gegeerelei taha
nahatanai hurguuliin inspe-
n x. Spiridonov xadaa na-
tanai hurguuliin xeregselny-
te gargašlagdaxa myngii
sed argašalaagi ba ene
delmeriiji hainaar udaridanag
1938 ondo gargašlagdaxa
hotoi 7, miangin t. x. myn-
hee 50 mianganinь tuxaita
regseljee argašalagdahan
gaa.

Mynoe tus aimagai partii
ba soved organizaacinuud
xytelbeilegged bolbol ynge-
š zileingee alduuji zahax
xo nohoo ba paarti ba prav-
telstviin togtooliiji prakti-
ce bejelyylxiin tyloe bahal ton
tamagaar temesene.

C. Altiskil

Xende beledxyylxee xylieeneb

Hurguulinuudii tetraadaar
bišeg biše šuxala xeregsel-
nyydeer xyxed xangaxa ton
šuxala байна.

Teed, zarim hurguulinuudta
tetraadь ba biše xeregselnyy
dutamag baidag.

Ziseelxede, Jaruuniin aimagai
olonxi hurguulinuudta tetraad-
gyi байна. Tetraadai ygei deere-
hee, zarim hurguuliin huragsad
gazeed deere bišeze baidag
ušaruud bi.

Hurguulinuudii tetraad
xingaxiin tuxal, gegeerelei
hag ba byrkuijiin tahag jam-
šji xemzee abanagyi.

Myn hurguuliin direck
nyyid ba exilegsener bol
hurguulijaa tetraadaar ba bi-
xeregselnyydeer xyxed xan-
xiiji oroldodoggyi ba na. X-
de beledxyylxee xylieene ge-
šeb.

Cerenzap

Xelseed xelsehenee martana

Zede. Derestein somonoi
„Socializm“ kol. oozoi derged-
dexi komsomolьoi pervigno
organizaaca xadaa, aimag soo-
xi jixenynd organizaacinuudai
ne en myn. Ene organizaaca
xadaa, 60 komsomolьcuudtai
bayna.

BK (b) P-in istoortiin xur-
iaangii kyursiin garhanai da-
šaramduulan BK (b) P-in CK-ei
xargahan togtooliiji xelseze,
olonxi komsomolьcuudьs va-
mostojaat lьno, zarimniin kry-
zoogto xandaza BK (b) paartiin
istoortiiiji šudalxaar xydel dura
gargahan байна.

Tižebes, ene organizaac
zarim komsomolьcuud xan-
paartiin istoortiiiji gynzeg
geer šudalxa jabada da myn
xyrtar oroogyi baixa jym.
Eneen tuxai ene organizaac
sekretarь Darmazaapov jam-
xemzee abanagyi.

BK (b) Paartiin istoortiiiji
dalxa jabadaltai xaiša xe-
xanda lag zangaa eie sag
orxoo, paartiin istoortiiiji gyn-
glišeer šudalgada oroxo xem-
tei байна.

Cereenov

Reduaktoriiji orologšo
G. DAŠICERENOV.

FINAANSOVO DISCIPLINIJI XAZAGAIRUULNA

Zedestroi bolbol 1938 onoi
zilei ee yiledberiiin prograam-
mii mil 4.5 proc. dyirgehen
bayna. Teed, zaarabotna xylhene-
gөө foondii 170, proc. gargašal-
han baixa jym. Ene xadaa tere
predprijaatida finaansova disci-
pliniin ton muu bathiins todo-
ruulna. Jyyb gexede, yiledbe-
riin ee prograammii tiime ba-
ga pokazaatelьtaigaar dyirge-
hen aad, zaarabotna xylhenege-
foondii 100 гаран procent
ylyy gargašalxans, xelseengyi
gemte xereg bolno.

Gyrenei mynxiiji xaiša xereg
ba xariusalgaagi, eer gargašal-
hanalь rezylьtaadta, 1938 onoi
zilei otčoodoi medeexer, xeden
million tyxerigei ybiitka
ba xydelmerisede million
ylyytye tyxerigei yri bolhon
baixa jym.

Myn predprijaatliin negen to-
moxon obьektienь bolxo avto-
traansportans (načaalьnigini
nyx. Miisin) xadaa gyrenei myn-
gen zeertiiji ekonomilьxo talaar
ene geze xydelmeri xeeги, xan-

rin tereeniiji ton prestypneer,
xaiša xereg ba sam xairagyi
gar ašalhan baixa jym. Ziseel-
xede, zarim negen sofoernuud
xadaa ryyz širelge deere me-
xe goxo xeze, hara soo 3000
tyx. xyrtar „xylehe“ olodog
baixa jym. Iime baibašji haans,
načaalьnig Miisin xadaa oroi-
doosji xemzee abaagi, xarin
tiime sofoernuudai pьtševke
deerenь „tooto myn iijins tyle-
xe“ xehen rezolyyce bišeze,
ynendee, eneegeere tedeniiji
zlyšyrytei eer daldalhan байна.

Eneenhee gadana, Zedestroi
rydoopravleeni ba bišejji ryd-
nyydeins kontoornuud xadaa
alba хаагсад ба inzenerne-
techniceske xydelmerilegdedei
zaarabotna xylehiins zakoongyi-
geer nemese, ene talaar fina-
nsova discipliniiji ton bydyly-
geer xazagairuuldag байна.

Ziseelxede, rydoopravleeniin
staarša byxgaalter Ivanoo geg-
šiin hariin zaarabotna xylehen
xadaa 400 tyxerl. eer togtooz-
dohon baigaa. Tiigeed, tereenei
zaarabotna xylehen xadaa ja-
maršji barimtagyigoe 1100 tyx-
xerig bolgoodozo, xojor zuun
tyxerig ylyy tyledgedeg байна.

Terešelen, obogattiitels Isaa-
jevta 1200 tyx. orondo, 1300
tyx., finseektorol exillegse ky-
zьmiiinde 1400 tyx. orondo
1500 tyx., normirovščig Dy-
bas gegse 800 tyx., orondo,
1000 tyx., glavno mexaanigai
oroložso Solovsjoovto 1200 tyx.
orondo, 1300 tyx., ryynigai
geoolog Vasilьjevt 800 tyx.
orondo, 1200 tyx. g. m. ylyy
tyledeg байна. Terešelen, ysee
neileed olon nyxeddyde bal-
ene meeter tyledeg baixa jym.

Gadana, smeteer xara daa-
gyi xoden olon štadiiji xydel-
gene. Ziseelxede, rydooprav-
leeniin byxgaalterske tahagtanь
smeteer xaragdaа yri baibašji
haans, pьm. byxgaalterel šta-

diiji bi bolgoo. Tereendens
nyx. Izostimova gegse xydel-
merileze, hara byrl 500 tyx. zaar-
abotna xylehe abdag байна.
Myn terešelen, centraalna sk-
laadeins xydelmeride smete-
hee gaduур xeden xyn xydel-
merileze, hara nyxende 1200
tyx. abna. Gorodoog deerexi
grazdanь xeden xyn bahai
smetehee gaduур xydelmerilne.
Tedeende hara byxenee 1500
tyx. tylene.

Ede faaktnuud jyy xaruul-
nah? Zedestroi rydoopravleeni
bolbol gyrenei myngen zeertiiji
smetiin johoор aad, xanamza-
tai ba ekonomnoor gargašal-
xin tula, serьsoozno anxaralaa
tabiaagi, xarin, tiime jabadali-
ji zuram bolgozo ba daldalza
baihan bolno. Iime tula, Zakaa-
minai aimagai prokuroor bolbol
šalgalta xeze, gemtel niur-
nuudtanь erid xemzee abxa jo-
hotoi.

C. Dor.